

**BEDEN GÜCÜ KAYBINDA KESİN RAPOR ALINMASI GEREĞİ
RAPORLARDA “KONTROL KAYDI” BULUNMASI DURUMUNDA
YAPILMASI GEREKENLER HAKKINDA
YARGITAY KARARLARI**

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 3.7.2006 E. 2006/3357 K. 2006/10142

- **SİGORTA YARDIMLARININ RÜCUAN TAHSİLİ (Sigortalı Tarafından Açılan Maddi Tazminat Davasında Kesinleşen Hesap Öğeleri Dikkate Alınarak Sürekli İş Göremezlik Oranına Göre Hesap Raporunda Yapılacak Uyarılama İle Karar Vermek Gereği)**
- **KONTROL KAYDI SONUCUNUN BEKLENMESİ ZORUNLULUĞU (Kazanma Gücü Kaybında Bir Değişiklik Olduğunun Belirlenmesi Halinde Sigortalı Tarafından Açılan Maddi Tazminat Davasında Kesinleşen Hesap Öğeleri Dikkate Alınması Gereği)**
- **MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI (Oranı Belirlenmeden Eksik İnceleme ve Araştırma Sonucu Hüküm Kurulması Usul ve Yasaya Aykırı Olduğu)**

506/m.26

ÖZET : Dava; 03.01.2002 tarihli iş kazası sonucu sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya yapılan sosyal sigorta yardımlarının davalı işverenden rücu tahsil istemine ilişkin olup, davanın yasal dayanağı 506 sayılı Yasanın 26. maddesidir. Dosya içerisinde bulunan gelir bağlama kararında, sigortalıda oluşan %18 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından, 01.04.2005 tarihinde kontrol kaydı bulunmasına, giderek bu durumun gerek rücu alacağına gerekse tavanı oluşturan miktara doğrudan etkili bulunması karşısında, kontrol sonucu araştırılarak, kazanma gücü kaybında bir değişiklik olduğunun belirlenmesi halinde, sigortalı tarafından açılan maddi tazminat davasında kesinleşen hesap öğeleri dikkate alınarak sürekli iş göremezlik oranına göre hesap raporunda yapılacak uyarılama ile karar vermek gerekirken, sigortalının kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranı belirlenmeden eksik inceleme ve araştırma sonucu yazılı olduğu şekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

DAVA : Davacı, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücu tahsilini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteği hüküm altına almıştır. Hükümün, davalılardan B. Çiklet ve Gıda San. A.Ş. Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi M. Ş. tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : 1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükümün dayandığı gerektirici sebeplere göre, sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Dava; 03.01.2002 tarihli iş kazası sonucu sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya yapılan sosyal sigorta yardımlarının davalı işverenden rücu tahsili istemine ilişkin olup, davanın yasal dayanağı 506 sayılı Yasanın 26. maddesidir.

Dosya içerisinde bulunan gelir bağlama kararında, sigortalıda oluşan % 18 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından. 01.04.2005 tarihinde kontrol kaydı bulunmasına, giderek bu durumun, gerek rücu alacağına gerekse tavanı oluşturan miktara doğrudan etkili bulunması karşısında, kontrol sonucu araştırılarak, kazanma gücü kaybında bir değişiklik olduğunun belirlenmesi halinde, sigortalı tarafından açılan maddi tazminat davasında kesinleşen hesap öğeleri dikkate alınarak sürekli iş göremezlik oranına göre hesap raporunda yapılacak uyarılama ile karar vermek gerekirken, sigortalının kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranı belirlenmeden eksik inceleme ve araştırma sonucu yazılı olduğu şekilde hüküm kurulması. usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde davalılardan B. Çiklet ve Gıda San.A.Ş.'ye iadesine. 03.07.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ

T. 2.4.2002 E. 2002/2339 K. 2002/2758

- MADDİ VE MANEVİ TAZMİNAT (İş Kazası Sonucu Malüliyet Nedeniyle)
- İŞ KAZASI SONUCU MALÜLİYET NEDENİYLE TAZMİNAT DAVASI (Zamanaşımı Başlangıç Tarihinin Belirlenmesi)
- ZAMANAŞIMI (Failin ve Zararın Öğrenildiği Tarihten Başlatılması)
- ZARARIN ÖĞRENİLDİĞİ TARİH (Zararın Varlığı Mahiyeti ve Esaslı Unsurları Hakkında Bir Dava Açma ve Davanın Gerekçelerini Göstermeye Elverişli Bütün Hal ve Şartları Öğrenmesi)
- KONTROL KAYDININ MEVCUT OLMASI (Zaman aşımının Ancak Kesin Malüliyetin Belirlendiği Tarihten Başlatılması)

1475/m.73 506/m.11 818/m.46, 47, 125

ÖZET : Zaman aşımı failin ve zararın öğrenildiği tarihten başlatılmalıdır. Somut olayda zararın ne zaman öğrenildiği önem kazanmaktadır. Zarar görenin zararı öğrenmesi demek, zararın varlığı, mahiyeti ve esaslı unsurları hakkında bir dava açma ve davanın gerekçelerini göstermeye elverişli bütün hal ve şartları öğrenmiş olması demektir. Eğer zararın genişliğini tayin edecek husus, gelişmekte olan bir durum ise zaman aşımı bu gelişme sona ermedikçe başlayamaz. Zararı öğrenme zararın kesin şekilde belli olduğu tarihtir. Kontrol kaydı mevcut ise zaman aşımı ancak kesin malüliyetin belirlendiği tarihten başlatılmalıdır.

DAVA : Davacı, iş kazası sonucu malüliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin zaman aşımı nedeniyle reddine karar vermiştir.

Hükmün davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi B.Mustafa Şimşek tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi :

KARAR : Dava iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın giderilmesi istemine ilişkindir. Davacının 28.6.1990 günü geçirmiş olduğu iş kazası sonucu % 63 oranında meslekte kazanma gücü kaybına uğradığı taraflar arasında tartışmalı değildir. Uyuşmazlık bu kabil davalarda B.K. 125.maddesi gereğince uygulanmakta olan zaman aşımı süresinin hangi tarihte başlatılması gerektiği noktasında toplanmaktadır. Mahkemece sürekli iş göremezlik derecesinin belirlenmesine esas alınan SSK. Ankara Hastanesinin 27.11.1991 rapor tarihinden zaman aşımı başlatılarak sonuca gidilmiş ise de bu kabul hatalı olmuştur.

Uygulama ve öğretide kabul edildiği üzere, zaman aşımı failin ve zararın öğrenildiği tarihten başlatılmalıdır. Somut olayda zararın ne zaman öğrenildiği önem kazanmaktadır. Zarar

görenin zararı öğrenmesi demek, zararın varlığı, mahiyeti ve esaslı unsurları hakkında bir dava açma ve davanın gerekçelerini göstermeye elverişli bütün hal ve şartları öğrenmiş olması demektir. Eğer zararın genişliğini tayin edecek husus, gelişmekte olan bir durum ise zaman aşımı bu gelişme sona ermedikçe başlayamaz. Zararı öğrenme zararın kesin şekilde belli olduğu tarihtir. Kontrol kaydı mevcut ise zaman aşımı ancak kesin malüliyetin belirlendiği tarihten başlatılmalıdır.

Dava konusu olayda sigortalıda SSK. Ankara Hastanesinin 27.11.1991 tarihli raporları gereğince % 63 oranında belirlenen meslekte kazanma güç kayıp oranı kontrol kayıtlıdır. Sigortalıya bağlanacak gelir ve hükmedilecek tazminatın miktarını doğrudan etkilemesi nedeniyle işçide oluşacak meslekte kazanma güç kayıp oranının hiçbir duraksamaya yer vermeksizin saptanması gerekir. Sigortalıda belirlenen sürekli iş göremezlik oranı 15.10.1993 tarihinde yapılan kontrolü sonunda kesinleşmiştir. O halde sigortalının ancak sürekli iş göremezlik oranındaki kontrol kaydının kaldırıldığı ve sürekli iş göremezlik oranının kesinleştiği 15.10.1993 tarihinde maddi ve manevi tazminatının belirlenmesine esas olacak zararı öğrendiği kabul edilmelidir.

Kaldı ki; davacının 27.12.1991 tarihinde sürekli işgöremezlik durumuna girdiği ve davanın 24.12.2001 tarihinde açıldığı dikkate alınır, bu tarihe göre dahi zaman aşımı süresi dolmamıştır.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgulara aykırı şekilde zaman aşımının başlangıcı konusunda hataya düşülerek yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 2.4.2002 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 27.2.2006 E. 2005/12639 K. 2006/1816

- RÜCU DAVASI (İş Kazası Sonucu Sürekli İşgöremezlik - Gelir Bağlama Kararında Sigortalıda Belirlenen Meslekte Kazanma Güç Kaybının ... Tarihinde Kontrol Kaydı Öngörülmesine Rağmen Bu Durumun Araştırılmamış Olması Bozmayı Gerektirdiği)
- KUSUR TESPİTİ (Rücuan Tazminat - Dava Dışı Kişi Ceza Mahkemesinde Mahkum Olduğuna Göre Kendisine Bir Miktar Kusur İzafe Edilmesi Gerekirken Kusur Raporunda Anılan Kişiyi Kusur Verilmemesi İsabetsiz Olduğu)
- CEZA DAVASINDAKİ MADDİ OLGU (Hukuk Hakimini Bağlayacağı - Ancak Kusur Oranı Bağlamayacağı)
- KONTROL MUAYENESİ (İş Kazası Sonucu Sürekli İşgöremezlik - Gelir Bağlama Kararında Sigortalıda Belirlenen Meslekte Kazanma Güç Kaybının ... Tarihinde Kontrol Kaydı Öngörülmesine Rağmen Bu Durumun Araştırılmamış Olması Bozmayı Gerektirdiği)

506/m.26 818/m.53

ÖZET : Davacı, iş kazası sonucu sürekli işgöremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücuan ödetilmesini istemiştir.

1- BK'nın 53. maddesine göre, hukuk hakimi ceza kararında kesinleşen maddi olgularla bağlı olup, kusur oranlarıyla bağlı değildir.

2- Olayda dava dışı A. V. ceza mahkemesinde mahkum olduğuna göre, kendisine bir miktar kusur izafe edilmesi gerekirken, mahkeme hükmüne esas alınan kusur raporunda anılan kişiyi kusur verilmemesi isabetsizdir.

3- öte yandan, gelir bağlama kararında sigortalıda belirlenen meslekte kazanma güç kaybının ... tarihinde kontrol kaydı öngörülmesine rağmen, bu durumun araştırılmamış olması da bozmayı gerektirmiştir.

DAVA : Davacı, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücuan ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteği hüküm altına almıştır. Hükümün, taraflar Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz istemin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Mehmet Şahin tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : 1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre, taraf vekillerinin sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Borçlar Kanununun 53. maddesi uyarınca hukuk hakimi ceza kararında kesinleşen maddi olgularla bağlı olup, kusur oranıyla bağlı değildir. Olayda dava dışı AV ceza mahkemesinde mahkum olduğuna göre, kendisine bir miktar kusur izafe edilmesi gerekirken, mahkeme hükmüne esas alınan kusur raporunda anılan kişiye kusur verilmemesi isabetsizdir. Öte yandan, gelir bağlama kararında sigortalı da %7.2 olarak belirlenen meslekte kazanma güç kaybının 04.10.2003'te kontrol kaydı öngörülmesine rağmen, maddi zarar (Tavan) hesabına doğrudan etkili bulunan iş göremezlik oranının kesinleşip kesinleşmediği araştırılarak sonucuna göre karar verilmemesi; keza. 2005 yılı asgari ücretleri 31.12.2005 tarihine kadar belli olmasına karşın bilinen dönem zararının 30.06.2005 tarihine kadar yapılması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde hükmü temyiz eden tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA. temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine 27.02.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 14.4.2005 E. 2005/1333 K. 2005/4053

- **KURUM ZARARININ RÜCUAN ÖDETİLMESİ İSTEMİ (Dosya İçinde Trafik İş Kazasına İlişkin Kusur Raporları Arasındaki Çelişki Giderilmeden Karar Verilemeyeceği)**
- **TRAFİK İŞ KAZASINDA KUSUR (Kusur Raporları Arasındaki Çelişki Giderilmeden Karar Verilemeyeceği - Kurum Zararının Rücuana Tazmini)**
- **KONTROL MUAYENESİ (Kurum Zararının Rücuana Ödetilmesi İstemi/Trafik Kazası - Sigortalının Kontrol Muayenesinin Gerektiği Kurum Hekimlerce Belirlenmişse Kontrol Muayenesi Yapıldıktan Sonra Sonuca Gidilmesi Gereği)**
- **İŞ KAZASI SONUCU SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİK (Kurum Zararının Rücuana Ödetilmesi İstemi - Sigortalının Kontrol Muayenesinin Gerektiği Kurum Hekimlerce Belirlenmişse Kontrol Muayenesi Yapıldıktan Sonra Sonuca Gidilmesi Gereği)**

506/m.25

ÖZET : Davacı, trafik iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan kurum zararının rücuana ödetilmesini istemiştir.

Dosya içinde trafik iş kazasına ilişkin kusur raporları arasındaki çelişki giderilmeden karar verilemez. Ayrıca, sigortalının kontrol muayenesinin gerektiği kurum hekimlerce belirlenmişse, kontrol muayenesi yapıldıktan sonra sonuca gidilmelidir.

DAVA : Davacı, trafik iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan kurum zararının rücuana ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteği hüküm altına almıştır. Hükümün, taraflar Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Tolga Özmen tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : 18.09.2003 tarihinde düzenlenen ilk bilirkişi raporunda; 1999 tarihinde üretilen ve kaza tarihi itibarıyla 1 yaşında olan davalı işverene ait aracın kaza anına kadar 1.5 saat seyrettiği ve sürücü kazalının (E) sınıfı sürücü belgesine sahip olduğu belirtildikten sonra, davalı işverenin kazanın oluşunu önlemek bakımından alabileceği başka bir iş güvenliği önleminin bulunmaması nedeniyle kusursuz ve kazalının %100 kusurlu olduğu açıklanmış. Mahkemece hükmüne esas alınan 07.07.2004 tarihli ikinci bilirkişi raporunda ise; ilk raporda belirlenen maddi olgulardan farklı kabul çerçevesinde davalıya %25 ve kazalıya %50 oranında kusur verildikten sonra lastik patlamasının trafik-iş kazasının meydana gelmesinde %25 oranında etkili olduğu belirtilmiştir.

Şu durumda her iki rapor arasında açık çelişki bulunduğundan; öncelikle, maddi olgunun hiç bir kuşku ve duraksamaya yer bırakmayacak şekilde belirlenmesi, sonrasında ise konusunda

uzman kişilerden oluşturulacak yeni bir bilirkişi kurulundan yöntemince düzenlenmiş ve kusur oranları ve aidiyetleriyle ilgili beliren çelişkilerin giderilmesi yönünde kusur raporu alınıp sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, mahkemece, anılan çelişki giderilmeden ikinci raporun esas alınarak yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Öte yandan 506 Sayılı Kanununun 25. maddesi kapsamında 15.09.2002 tarihinde kontrol muayenesine tabi tutulması gereken sigortalının, anılan muayene sonucu ve sürekli iş göremezlik derecesinin değişip değişmediği araştırılmaksızın Mahkemece karar verilmesi de isabetsizdir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 14.04.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

www.TazminatHukuku.com

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 5.10.2006 E. 2006/7454 K. 2006/12240

• **KONTROL MUAYENESİ (Malullük Aylığının Kesilmesi - SSK Yüksek Sağlık Kurulundan Rapor Alınmalı Davacının Bu Rapora da İtiraz Etmesi Halinde Tıp Fakültelerinin Konuya İlişkin Bilim Dalı Uzmanlarından Oluşan Kuruldan Rapor Alınması Gereği)**

• **MALULLÜK AYLIĞI (Kesilmesine İlişkin Kurum İşleminin İptali - SSK Yüksek Sağlık Kurulundan Rapor Alınmalı Davacının Bu Rapora da İtiraz Etmesi Halinde Tıp Fakültelerinin Konuya İlişkin Bilim Dalı Uzmanlarından Oluşan Kuruldan Rapor Alınması Gereği)**

• **MALULLÜK AYLIĞININ KESİLMESİNE İLİŞKİN KURUM İŞLEMİNİN İPTALİ (SSK Yüksek Sağlık Kurulundan Rapor Alınmalı Davacının Bu Rapora da İtiraz Etmesi Halinde Tıp Fakültelerinin Konuya İlişkin Bilim Dalı Uzmanlarından Oluşan Kuruldan Rapor Alınması Gereği)**

1479/m.[28](#),[32](#),[56](#)

ÖZET : Davacı, malullük aylığının kesilmesine ilişkin Kurum işleminin iptali ile aylıkların kesildiği tarihten itibaren tespitine ve yeniden bağlanmasına karar verilmesini talep etmiştir. Kendisine malullük aylığı bağlanan, ancak yapılan kontrol muayenesi sonucu malullük halinin kalktığından bahisle aylığı kesilen davacının, Kurum Sağlık Kurulunca verilmiş olan ve işgücünü 2/3 oranında kaybetmiş sayılmasını gerektiren bir bulgunun mevcut olmadığını belirten rapora dava açmak suretiyle itiraz ettiği gözetilerek, önce Sosyal Sigortalar Kurumu Yüksek Sağlık Kurulundan rapor alınmalı, davacının bu rapora da itiraz etmesi halinde, Tıp Fakültelerinin konuya ilişkin bilim dalı uzmanlarından oluşan Kuruldan rapor alınarak Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğündeki esaslar çerçevesinde itiraz değerlendirilmeli, sonucuna göre karar verilmelidir.

DAVA : Davacı, malullük aylığının kesilmesine ilişkin Kurum işleminin iptali ile aylıkların kesildiği tarihten itibaren tespitine, yeniden bağlanmasına karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve tetkik hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : Dava, hukuki nitelikçe; davacı sigortalıya 03.08.2000 günlü sağlık kurulu raporuna dayanılarak 01.09.2000 tarihi itibarıyla Bağ-Kur'ca, 1479 sayılı Kanun'a göre, iki yıl sonra kontrol şartı ile bağlanmış bulunan malullük aylığının, sonradan kontrol muayenesi üzerine 01.08.2002 tarihinden başlayarak 23.05.2003 tarihinde kesildiği, ancak, renal transplantasyon ve diabetes mellitus hastalığı nedeniyle 2/3 oranındaki çalışma gücü kaybının devam ettiğinden bahisle, aksine Kurum işleminin iptali ile malullük aylığının kesildiği tarihten itibaren Bağ-Kur'ca yeniden bağlanması gerektiğinin tespiti istemine ilişkindir.

Davanın yasal dayanağını teşkil eden 1479 sayılı Kanun'un 28. maddesinin, kontrol tarihi itibariyle yürürlükte bulunan hükmüne göre; bu kanun uygulamasında çalışma gücünün en az 2/3'ünü yitirdiği tespit edilen sigortalılar malul sayılmakta olup sigortalının hangi hallerde çalışma gücünün en az 2/3'ünü yitirmiş sayılacakları ise, SSSİ Tüzüğü'ndeki esaslara göre belirlenecektir. Yine aynı Yasa'nın 56. maddesi hükmü kapsamında; malullük halinin tespitinde; Sağlık Bakanlığı, SSK, Üniversiteler ya da Kamu İktisadi Teşebbüslerine ait hastanelerin sağlık kurullarınca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas alınacağı gibi, malullük istemlerine ilişkin olarak Kurum Sağlık Kurulu'nca verilen karara, ilgililer tarafından itiraz edilmesi halinde de, SSYS Kurulu'nca itirazın değerlendirilmesi gerekmektedir.

Davaya konu olayda da; 01.09.2000 tarihi itibariyle kendisine, Bağ-Kur'ca 1479 sayılı Kanun'a göre malullük aylığı bağlanan, ancak, aynı Yasa'nın 32. maddesi hükmü gereğince yapılan kontrol muayenesi sonucu malullük halinin kalktığından bahisle 01.08.2002 tarihinden başlayarak malullük aylığı kesilen davacının; Kurum Sağlık Kurulu'nca verilmiş olan, "sigortalının 2/3 oranında işgücünü kaybetmiş durumda sayılmasını gerektiren bir bulgu mevcut olmadığına" ilişkin raporuna karşı dava açmak suretiyle itiraz ettiği olgusu gözetilerek, 1479 sayılı Kanun'un 56. maddesinde öngörülen yasal prosedür kapsamında, öncelikle SSYS Kurulu'ndan rapor alınmalı; bu rapora da davacının itiraz etmesi halinde ise, Tıp Fakültelerinin konuya ilişkin bilim dalı uzmanlarından oluşan Kurul'dan, özellikle Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü'nde öngörülen esaslar çerçevesinde bu itirazın değerlendirilmesi sağlanmak suretiyle sonucuna göre hüküm kurulmalıdır.

Mahkemece açıklanan maddi ve hukuki esaslar gözetilmeksizin, davacı sigortalının, kontrol muayenesi tarihinde ve sonrasında çalışma gücünü en az 2/3 oranında yitirip yitirmediği olgusunu, 1479 sayılı Kanun'daki yasal düzenlemeye aykırı biçimde özürülere verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre irdeleyen ve belirtilen nedenle yetersiz bulunan Adli Tıp Kurumu raporuna dayanılarak, eksik araştırma ve inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Kurum vekilinin bu yönü amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle (BOZULMASINA), 05.10.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

T. 11.5.2005 E. 2005/10-307 K. 2005/340

• **KONTROL MUAYENESİ KAYDI (İşgücü Kaybı Oranı Belirlenirken Gelir Bağlama Kararında Kontrol Muayenesi Kaydı Getirilmişse Bu Kaydın Sonucu Araştırılarak Kesinleşen Orana Göre Maddi Tazminat Hesaplanması Gereği - İş Kazası Sonucu Maluliyet)**

• **MALULİYET ORANININ SAPTANMASI (İşgücü Kaybı Oranı Belirlenirken Gelir Bağlama Kararında Kontrol Muayenesi Kaydı Getirilmişse Bu Kaydın Sonucu Araştırılarak Kesinleşen Orana Göre Maddi Tazminatın Hesaplanması Gereği - İş Kazası Sonucu Maluliyet)**

• **RÜCUAN ALACAK DAVASI (İşgücü Kaybı Oranı Belirlenirken Gelir Bağlama Kararında Kontrol Muayenesi Kaydı Getirilmişse Bu Kaydın Sonucu Araştırılarak Kesinleşen Orana Göre Maddi Tazminatın Hesaplanması Gereği - İş Kazası Sonucu Maluliyet)**

• **İŞ KAZASI SONUCU İŞGÜCÜ KAYBI (Oranı Belirlenirken Gelir Bağlama Kararında Kontrol Muayenesi Kaydı Getirilmişse Bu Kaydın Sonucu Araştırılarak Kesinleşen Orana Göre Maddi Tazminatın Hesaplanması Gereği)**

[506/m.26](#)

ÖZET : İş kazası sonucunda işgücü kaybına uğrayan sigortalının işgücü kaybı oranı belirlenirken, gelir bağlama kararında kontrol muayenesi kaydı getirilmişse, bu kaydın sonucu araştırılarak kesinleşen orana göre maddi tazminat hesaplanmalıdır.

DAVA : Taraflar arasındaki "Rücuun Alacak" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Ankara 5. İş Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 08.10.2003 gün ve 2003/864 E., 1670 K. sayılı kararın incelenmesi taraf vekilleri tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 20.09.2004 gün ve 2004/5318-7683 sayılı ilamı ile;

1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre, davacı ve davalının sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının gelir bağlama kararında 25.07.2001 tarihinde kontrol muayenesinin yapılması gerektiğine yer verildiği halde, sözü edilen kontrol kaydının sonucu araştırılarak kesinleşen oran belirlenmeli ve bu oran hükme esas kılınan hesap raporundaki maddi bulgulara uyarlanmalıdır.

Mahkemece açıklanan maddi ve hukuki esaslar gözetilmeden eksik araştırma, inceleme ve yanlış değerlendirme ile yazılı biçimde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...)

Gereğince bozularak dosya yerine geri çevrilmekte yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüşüldü:

KARAR : Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, mahkeme kararında açıklanan gerektirici nedenlere ve özellikle sigortalının gelir bağlama kararında belirtilen kontrol kaydı sonucunun kesinleştiğinin anlaşılmış olmasına göre, bu yöne ilişkin direnme kararı usul ve yasaya uygundur.

Ne var ki, Özel Dairece işin esasına yönelik temyiz itirazları bozma nedenine göre incelenmemiş olup dosyanın temyiz itirazlarının incelenmesi için Özel Daireye gönderilmesi gerekir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, direnme uygun bulunduğundan dosyanın işin esasına yönelik temyiz itirazlarının incelenmesi için 10. HUKUK DAİRESİNE gönderilmesine, 11.05.2005 gününde oybirliği ile karar verildi.

www.TazminatHukuku.com

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 31.10.2006 E. 2006/8832 K. 2006/13648

- **İŞ KAZASI (Rücuan Tazminat - Gerek Rücu Alacağı Gerekse Tavanı Oluşturan Miktara Doğrudan Etkili Bulunmasına Karşın Sonucu Araştırılarak Sigortalının Kesinleşen Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı ve Gerçek Ücreti Belirlenerek Bu Ücret Uyarınca Dış Tavan Hesabı Yapılmamasının İsabetsiz Olduğu)**
- **KAZANMA GÜCÜ KAYBI (Sigortalının Kesinleşen Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı ve Gerçek Ücreti Belirlenerek Bu Ücret Uyarınca Dış Tavan Hesabı Yapılmamasının İsabetsiz Olduğu)**
- **KONTROL MUAYENESİ KAYDI VARKEN RÜCU DAVASINA DEVAM EDİLEMEYECEĞİ (Sigortalının Kesinleşen Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı ve Gerçek Ücreti Belirlenerek Bu Ücret Uyarınca Dış Tavan Hesabı Yapılmamasının İsabetsiz Olduğu)**
- **RÜCUAN TAZMİNAT (Sigortalının Kesinleşen Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı ve Gerçek Ücreti Belirlenerek Bu Ücret Uyarınca Dış Tavan Hesabı Yapılmamasının İsabetsiz Olduğu)**

506/m.26

ÖZET : Davacı, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan kurum zararının rücuan ödetilmesini istemiştir.

Sigortalıda oluşan %21.2 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından kontrol kaybı bulunmasına, bu durumun gerek rücu alacağı, gerekse tavanı oluşturan miktara doğrudan etkili bulunmasına karşın; sonucu araştırılarak, sigortalının kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranı ve gerçek ücreti belirlenerek bu ücret uyarınca dış tavan hesabı yapılmaması isabetsizdir.

DAVA : Davacı, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan kurum zararının rücuan ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteği hüküm altına almıştır. Hükümün, davacı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : 1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükümün dayandığı gerektirici sebeplere göre davacı SSK vekilinin sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Dava, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya Kurumca yapılan sosyal sigorta yardımlarının 506 Sayılı Kanununun 26. maddesi uyarınca davalı işverenden tahsiline ilişkin olup, mahkemece; davanın kabulüne karar verilmiştir.

Sigortalıda oluşan %21.2 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından kontrol kaydı bulunmasına, bu durumun gerek rücu alacağı, gerekse tavanı oluşturan miktara doğrudan etkili bulunmasına karşın; sonucu araştırılarak, sigortalının kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranı ve gerçek creti belirlenerek, bu ücret uyarınca dış tavan hesabı yapılmaması isabetsizdir.

Anılan maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin eksik araştırma, inceleme ve yanılığlı değerlendirme ile yazılı gerekçelerle karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacı SSK vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 31.10.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ

T. 13.10.2005 E. 2005/4459 K. 2005/9456

• **MADDİ VE MANEVİ TAZMİNAT TALEBİ (Meslek Hastalığı Nedeniyle Oluşan Maluliyetin Tazmini)**

• **MESLEK HASTALIĞI NEDENİYLE OLUŞAN MALULİYETTEN DOĞAN MADDİ TAZMİNAT TALEBİ (SSK'ca Maddi Zararı Tazmin Edilen Kişinin Bu Yönde Tekrar Bir Talepte Bulunamayacağı)**

• **ORANININ TESPİTİ (Raporlar Arası Çelişkinin Varlığı Halinde Adli Tıp Kurumundan Rapor Alınarak Maluliyet Oranının Tespit Edilmesi Gerektiği)**

• **MALULİYET ORANI (Maluliyet Oranının Kontrol Kaydı Dikkate Alınarak Tespit Edilmesi Gerektiği)**

506/m.[18,109](#)

818/m.[47](#)

ÖZET : Dava meslek hastalığı sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesi talebine ilişkindir. Maluliyet sebebiyle tazminat talebinde bulunan davacının öncelikle maluliyet oranı doğru şekilde belirlenmelidir. Bu oranın tespiti için düzenlenmiş raporlar arasında bariz çelişkilerin ortaya çıkması halinde bunun giderilebilmesi için Adli Tıp Kurumu'ndan rapor alınması gerekmektedir.

DAVA : Davacı meslek hastalığı sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükmün taraf vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Sultan Namazcı tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR : 1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre tarafların sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına;

2- Dava meslek hastalığı sonucu malul kalan sigortalının maddi ve manevi tazminat talebine ilişkindir.

Mahkemece maddi tazminatın SSK'ca karşılandığından reddine, manevi tazminatın ise kısmen kabulüne dair kararı meslek hastalığının kontrol kaydı dikkate alınmadan, yeterli araştırma ve inceleme yapılmadan verildiği gerekçesi ile Dairemizce bozulmuştur.

Kontrol kaydı gereği yapılmadan % 15.9 olan maluliyet bozma karar neticesi Sosyal Sigortalar Yüksek Sağlık Kurum'unun 13.12.2004 tarihli sağlık raporunda davacıdaki koah'ın

mesleki olmadığı pnomokonyoz yönünden sağlam ve maluliyeti % 0 olarak belirlenmiştir. Mahkemece bu defa % 0 maluliyet nazara alınarak maddi tazminatın reddine manevi tazminatın kısmen kabulüne dair verilen karar raporlar arası çelişki giderilmeden eksik inceleme ile verilmiştir.

Bu durumda davacıdaki rahatsızlığın meslek hastalığı sayan ve %19,9 malul kabul eden rapor ve dayanakları ile meslek hastalığı saymayan Sosyal Sigortalar Yüksek Sağlık kurulu raporları, arasında çelişki olduğu görülmektedir. Bu nedenle, gerekirse davacının muayenesi de yapılarak bariz çelişkinin giderilmesi için Adli Tıp kurulundan rapor alınıp sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik inceleme yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde temyiz edenlere iadesine, 13.10.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ

T. 18.4.2005 E. 2004/12943 K. 2005/3872

• **MALULİYET ORANINDAKİ ARTIŞIN TESBİTİ TALEBİ (Mahkemece Yeni Maluliyet Oranının Tesbitinde Uygulanacak Prosedür - SSK'nın da Davaya Dahil Edilmesi Gereği)**

• **SSK'NIN DAVAYA DAHİL EDİLMESİ GEREĞİ (Maluliyet Oranındaki Artışın Tesbiti Talebiyle Açılan Davada)**

• **ADLİ TIP KURUMUNDAN ALINAN RAPORLA HÜKÜM KURULAMAMASI (Maluliyet Oranındaki Artışın Tesbiti Talebiyle Açılan Davada Mahkemece Uygulanacak Prosedür)**

506/m.109

ÖZET : Maluliyetin artışına ilişkin davacı iddiası daha önce kesin hükme bağlanmayan yeni bir olgu olduğuna göre bu iddianın 506 sayılı Yasanın 109. maddesinde öngörülen prosedür doğrultusunda ele alınması gerekir. Buna göre, bu dava ile iddia ettiği maluliyet artışının tespiti yönünden davacının kurumun sağlık tesislerine sevki sağlanarak maluliyetinin son durumunu gösterir rapor alınmalı, itiraz halinde sigortalının eski raporları ile birlikte SSK Yüksek Sağlık Kurulunca incelenip değerlendirilmeli bu rapora da itiraz halinde Adli Tıp Kurumu ile ilgili İhtisas Dairesi ve gerekirse genel kurulundan rapor alınmalıdır. Öte yandan davaya konu olan maluliyetin artışına ilişkin iddia Sosyal Sigortalar Kurumunun da hak alanını ilgilendirdiğinden SSK da usulen davaya dahil edilmelidir.

DAVA : Davacı geçirmiş olduğu kazanın iş kazası ile sakatlık durumunun maluliyet oranının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve tetkik hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : Dava nitelikçe zararlandırıcı sigorta olayı sonucu % 42 oranında kesin meslekte kazanma güç kaybına uğrayan davacının yıllar içinde artan rahatsızlıklar nedeniyle mevcut maluliyet durumunun tespiti istemine ilişkindir. Mahkemece Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas kurulunun 30.6.2004 tarih ve 2611 nolu kararına dayanılarak % 47 oranında meslekte kazanma güç kaybı oranının mevcudiyeti tespit edilmiş ise de bu sonuç usul ve yasaya uygun bulunmamaktadır.

Gerçekten davacının uğradığı iş kazası sonucu % 42 oranında kesin maluliyete uğradığı tartışmalı değildir. Olayda uyuşmazlık konusu olan, davacının % 42 kesin maluliyetini tespit eden 3.12.1993 tarihli Adli Tıp Kurumu raporundan sonra dava tarihine kadar geçen sürede % 42 maluliyetinin artış gösterip göstermediği noktasında toplanmaktadır.

Davanın yasal dayanağını oluşturan 506 sayılı Kanununun 109. maddesinde maluliyet oranının tespitinde uygulanacak yöntem belirlenmiştir. Maluliyetin artışına ilişkin davacı iddiası daha önce kesin hükme bağlanmayan yeni bir olgu olduğuna göre bu iddianın da 506 sayılı Yasanın 109. maddesinin öngördüğü prosedür doğrultusunda ele alınması gerektiği tartışmasızdır.

Mahkemece yapılacak iş; bu dava ile iddia ettiği maluliyet artışının tespiti yönünden davacının kurumun sağlık tesislerine sevki sağlanarak maluliyetinin son durumunu gösterir rapor alınmalı itiraz halinde sigortalının eski raporları ile birlikte SSK Yüksek Sağlık Kurulunca incelenip değerlendirilmeli, bu rapora da itiraz halinde Adli Tıp Kurumu ile ilgili İhtisas Dairesi ve gerekirse genel kurulundan rapor alınmalıdır.

Yargıtay İBBGK'nın 28.6.1976 tarih 1976/6 E.-4 K. Sayılı İçtihadı Birleştirme kararı ile Hukuk Genel Kurulu'nun 8.3.1985 tarih 1995/10-94 E. 160 K. Sayılı ilamları da bu doğrultudadır.

Öte yandan davaya konu olan maluliyetin artışına ilişkin iddia Sosyal Sigortalar Kurumunun da hak alanını ilgilendirdiğinden SSK da usulen davaya dahil edilmelidir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın eksik inceleme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle (BOZULMASINA), temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 18.4.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ

T. 21.6.2004 E. 2004/5429 K. 2004/6032

- İŞ KAZASI SONUCU MALULİYET NEDENİYLE TAZMİNAT TALEBİ (İşçide Oluşan Meslekte Kazanma Güç Kayıp Oranının Kesin Şekilde Tesbiti Gereği)
- MESLEKTE KAZANMA GÜÇ KAYIP ORANININ KESİN ŞEKİLDE TESBİTİ GEREĞİ (İş Kazası Sonucu Maluliyet Nedeniyle Açılan Tazminat Davasında)
- TAZMİNAT TALEBİ (İş Kazası Sonucu Maluliyet Nedeniyle - İşçide Oluşan Meslekte Kazanma Gücü Kayıp Oranının Kesin Şekilde Tesbiti Gereği)
- MALULİYET ORANININ KESİN BİÇİMDE SAPTANMASI GEREĞİ (İş Kazası Sonucu İşçinin Tazminat Talebi - Gelir Bağlama Kağıdında İşgöremezlik Oranının Kontrolü İçin Tarih Belirlenmiş Olması)

506/m.[19,20](#)

ÖZET : Dava, iş kazası nedeniyle sürekli işgöremezlik sonucu uğranılan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Sigortalıda oluşan sürekli iş göremezlik oranının, sigortalıya bağlanan peşin sermaye değeri ile tazminatın miktarını doğrudan etkilediği söz götürmez. Somut olayda, davacıda mevcut sürekli iş göremezlik oranının 15.10.2005 tarihinde kontrol edileceği, gelir bağlama kağıdı içeriğinden anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, sigortalıya bağlanacak gelir ve hükmedilecek tazminatın miktarını doğrudan etkilemesi nedeniyle, işçide oluşan meslekte kazanma güç kayıp oranının hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeksizin saptanması gerektiği açık-seçiktir.

DAVA : Davacı iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar verilmiştir.

Hükmün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi M.B. tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR : Dava, iş kazası nedeniyle sürekli iş göremezlik sonucu uğranılan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Öte yandan, sigortalıda oluşan sürekli iş göremezlik oranının, sigortalıya bağlanan peşin sermaye değeri ile tazminatın miktarını doğrudan etkilediği ise söz götürmez. Somut olayda, davacıda mevcut sürekli iş göremezlik oranının 15.10.2005 tarihinde kontrol edileceği gelir bağlama kağıdı içeriğinden anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, sigortalıya bağlanacak gelir ve hükmedilecek tazminatın miktarını doğrudan etkilemesi nedeniyle, işçi de oluşan meslekte kazanma güç kayıp oranının hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeksizin saptanması gerektiği açık seçiktir.

Kabule göre ise de; davacıya 21.11.2001-8.7.2002 tarihleri arasında SSK'ca geçici iş göremezlik ödeneği ödendiği halde bu dönem için tazminat hesabı yapıldığı halde hesaplanan zarardan düşülmemesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Yapılacak iş, sigortalıda oluşan meslekte kazanma güç kayıp oranının değişip değişmediği yöntemince araştırılmak ve sonucuna göre karar vermekten ibarettir.

O halde davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 21.06.2004 gününde oybirliğiyle karar verildi.

www.TazminatHukuku.com

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 29.5.2003 E. 2003/3627 K. 2003/4485

- RÜCUAN TAZMİNAT TALEBİ (İş Kazası Sonucu Malul Kalan Sigortalıdaki Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Kesin Oranının Tesbit Edilmesi Gereği)
- MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANININ KESİNLEŞMEMİŞ OLMASI (SSK'nın Maluliyet Nedeniyle Yaptığı Masraflar İçin Rücu Talebi)
- MALULİYET NEDENİYLE YAPILAN ÖDEMELER İÇİN RÜCU TALEBİ (Maluliyet Oranının Kesinleşmesi Gereği)
- İŞ KAZASI SONUCU MALULİYET (Rücu Davası - Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranına İlişkin Kontrol Kaydı Bulunması)
- MALULİYET ORANININ KESİNLEŞMEMİŞ OLMASI (İş Kazası Sonucu Açılan Rücuan Tazminat Davasına Etkisi)
- PASİF DÖNEM ZARARININ DA HESAPLANMASI GEREĞİ (İş Kazası Sonucu Meslekte Kazanma Gücünün En Az %60'ını Kaybeden Sigortalıya Bağlanan Gelirler İçin Rücu Davasında)

506/m.25,26

ÖZET : Dava, iş kazası sonucu sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya davacı Kurumca yapılan sosyal sigorta yardımlarının davalılardan rücuan tahsili istemine ilişkin olup, sigortalıda iş kazası sonucu oluşan %59 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından gelir bağlama kağıdında kontrol kaydının bulunması giderek bu durumun gerek rücu alacağı (=iç tavan) gerekse dış tavan miktarına doğrudan etkili bulunması itibariyle sigortalının kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranı belirlenmeden eksik araştırma ve inceleme sonucu yazılı biçimde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

DAVA : Davacı, iş kazasında malül kalan sigortalı işçi için yapılan harcamalar üzerine uğranılan Kurum zararının rücuan ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde davanın davalı H... Yapı Koop. yönünden reddine diğer davalılar yönünden ise davanın kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davacı ve davalılardan N... Metsa İnş. Ltd. Şti. Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Suna Memlük tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR : 1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre, davacı Kurum ile davalılardan N...-Metsa İnş. Ltd. Şirketinin sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2-Dava, 27.05.1997 tarihinde meydana gelen iş kazası sonucu sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya davacı Kurumca yapılan sosyal sigorta yardımlarının davalılardan rücu tahsili istemine ilişkin olup sigortalıda iş kazası sonucu oluşan %59 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından gelir bağlama kağıdında kontrol kaydının bulunması giderek bu durumun gerek rücu alacağı (=iç tavan) gerekse dış tavan miktarına doğrudan etkili bulunması itibariyle sigortalının kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranı belirlenmeden eksik araştırma ve inceleme sonucu yazılı biçimde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Diğer taraftan; iş bu kontrol kaydı sonucu sigortalının meslekte kazanma gücü kaybı oranında değişiklik olduğunun saptanması durumunda; dış tavanı teşkil eden miktarın belirlenmesinde, sigortalının değişen sürekli iş göremezlik oranı 506 sayılı Yasanın 25. maddesi hükmü de gözetilmek suretiyle 12.09.2002 günlü hesap raporunda öngörülen kazanç payı miktarlarına uyarlanmalı ayrıca sigortalıda iş kazası sonucu oluşup kesinleşen meslekte kazanma gücü kaybı oranının %60 ya da daha fazla oranda olması halinde ise, maddi zarar hesabına aktif dönem yanında pasif dönem zararı da dahil edilmelidir.

O halde, davacı Kurum ile davalılardan Nata-Mesa İnş. Ltd. Şirketinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul olunmalı ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 29.05.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ

T. 24.4.2003 E. 2003/3355 K. 2003/3793

- İŞ KAZASI SONUCU MALULİYET (Tazminat Davasında Zamanaşımı Süresinin Başlangıcı)
- ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN BAŞLANGICI (İş Kazası Sonucu Maluliyetten Doğan Tazminat Davasında)
- MALULİYET ORANININ KESİNLEŞTİĞİ TARİH (İş Kazasından Dolayı Açılan Tazminat Davasında Zamanaşımı Süresinin Başlangıcı)

506/m.11 818/m.125

ÖZET : Dava, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın giderilmesi istemine ilişkindir. Uyuşmazlık, bu tür davalarda Borçlar Kanunu'nun 125. maddesi gereğince uygulanmakta olan zamanaşımı süresinin hangi tarihte başlatılması gerektiği noktasında toplanmaktadır. Uygulama ve öğretide kabul edildiği üzere, zamanaşımı failin ve zararın öğrenildiği tarihten başlatılmalıdır. Somut olayda, zararın ne zaman öğrenildiği önem kazanmaktadır. Zarar görenin zararı öğrenmesi demek, zararın varlığı, mahiyeti ve esaslı unsurları hakkında bir dava açma ve davanın gerekçelerine göstermeye elverişli bütün hal şartları öğrenmiş olması demektir. Eğer zararın genişliğini tayin edecek husus, gelişmekte olan bir durum ise zamanaşımı bu gelişme sona ermedikçe başlayamaz. Zararı öğrenme, zararın kesin şekilde belli olduğu tarihtir. Kontrol kaydı mevcut ise, zamanaşımı ancak kesin maluliyetin belirlendiği tarihten başlatılmalıdır.

DAVA : Davacı iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, davanın zaman aşımı nedeniyle reddine karar vermiştir.

Hükmün davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Zehra Ayan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR : Dava, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik nedeniyle uğranılan maddi ve manevi zararın giderilmesi istemine ilişkindir. Davacının 7.2.1992 tarihinde geçirmiş olduğu iş kazası sonucu malül kaldığı uyuşmazlık konusu değildir. Uyuşmazlık, bu tür davalarda Borçlar Kanunu'nun 125. maddesi gereğince uygulanmakta olan zamanaşımı süresinin hangi tarihte başlatılması gerektiği noktasında toplanmaktadır. Mahkemece, usulüne uygun olarak yapılan zaman aşımı itirazı yerinde bulunarak davanın reddine karar verilmiş ise de bu sonuç usul ve yasaya uygun değildir.

Uygulama ve öğretide kabul edildiği üzere, zamanaşımı failin ve zararın öğrenildiği tarihten başlatılmalıdır. Somut olayda, zararın ne zaman öğrenildiği önem kazanmaktadır. Zarar görenin zararı öğrenmesi demek, zararın varlığı, mahiyeti ve esaslı unsurları hakkında bir

dava açma ve davanın gerekçelerine göstermeye elverişli bütün hal şartları öğrenmiş olması demektir. Eğer zararın genişliğini tayin edecek husus, gelişmekte olan bir durum ise zaman aşımı bu gelişme sona ermedikçe başlayamaz. Zararı öğrenme, zararın kesin şekilde belli olduğu tarihtir. Kontrol kaydı mevcut ise, zamanaşımı ancak kesin maluliyetin belirlendiği tarihten başlatılmalıdır.

Dava konusu olayda, sigortalıda SSK Ankara Hastanesinin 19.6.1992 tarihli raporu gereğince % 31 oranında ve SSK Ordu Hastanesi'nin 7.7.1994 tarihli raporu gereğince ise %21 oranında belirlenen meslekte kazanma güç kayıp oranları kontrol kayıtlıdır. Sigortalıya bağlanacak gelir ve hükmedilecek tazminatın miktarını doğrudan etkilememesi nedeniyle işçi de oluşacak meslekte kazanma güç kayıp oranının hiçbir duraksamaya yer vermeksizin saptanması gerekir. Sigortalının sürekli iş göremezlik oranı, SSK Ordu Hastanesi'nin 19.3.1996 tarihli raporu ile %36,2 olarak kesinleşmiştir. O halde, sigortalının ancak sürekli iş göremezlik oranındaki kontrol kaydının kaldırıldığı ve sürekli iş göremezlik oranının kesinleştiği 19.3.1996 tarihinde maddi ve manevi tazminatının belirlenmesine esas olacak zararı öğrendiği kabul edilmeli ve zaman aşımı süresinin hesabı bu tarihten itibaren başlatılmalıdır. Yargıtay HGK'nun 15.11.2000 gün ve 1609-1699 sayılı kararı da bu yöndedir. Dava, 13.5.2000 tarihinde açıldığına göre, yukarıda açıklanan ilkeler doğrultusunda borçlar Kanunu'nun 125. maddesinde düzenlenen 10 yıllık zamanaşımı süresinin de dolmadığı açık-seçiktir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 24.4.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

T. 23.3.2005 E. 2005/10-129 K. 2005/197

• **İŞGÖREMEZLİK ORANI (Her Zaman İçin İtiraz ve Yeniden Kontrol Olanığı ve Değişikliklerin Gelir Bağlama Kararlarına Yansıtılması Zorunluluğu - İtirazda Bulunanın Sıfatı Yönünden Sınırlamaya Yer Verilmediği)**

• **MALULİYETİN ARTIŞI (Sigortalının Yükselen % 16 Sürekli İşgöremezlik Oranı Gözetilerek Belirlenen Peşin Değerli Gelirlerdeki Artışın Tazmini İstemi - Gerçek Zarar Tavanına Yansıtılması Olanığı Bulunduğu/Kabulü Gereği)**

• **GERÇEK ZARAR TAVANI (Sigortalının Yükselen % 16 Sürekli İşgöremezlik Oranı Gözetilerek Belirlenen Peşin Değerli Gelirlerdeki Artışın Tazmini İstemi - Kabulü Gereği/Gerçek Zarar Tavanına Yansıtılması Olanığı Bulunduğu)**

• **SİGORTALIYA GELİR BAĞLAMA KARARLARI (İşgöremezlik Oranı/Her Zaman İçin İtiraz ve Yeniden Kontrol Olanığı ve Değişikliklerin Kararlara Yansıtılması Zorunluluğu - İtirazda Bulunanın Sıfatı Yönünden Sınırlamaya Yer Verilmediği)**

• **İTİRAZDA BULUNANIN SIFATI (İşgöremezlik Oranı/Her Zaman İçin İtiraz ve Yeniden Kontrol Olanığı ve Değişikliklerin Gelir Bağlama Kararlarına Yansıtılması Zorunluluğu - Sıfat Yönünden Sınırlama Bulunmadığı)**

506/m.[25,26,109](#)

ÖZET : 506 sayılı Yasa'nın 25 ve 109. maddelerinde sürekli işgöremezlik oranına her zaman için itiraz ve yeniden kontrol olanığı öngörölmüş olup, yapılan inceleme sonucunda ortaya çıkan değişikliklerin gelir bağlama kararlarına yansıtılması zorunluluğu öngörölmüş, bu anlamda itirazda bulunan ilgilinin sıfatı yönünden herhangi bir sınırlamaya yer verilmediği gibi, yasa kapsamında güvence altına alınan temel sigortalılık haklarının gerçeğe uygun olarak tespiti ve bununla uyumlu hak sağlanması, yasanın ve Sosyal Hukuk Devletinin gereklerindedir.

Sıralanan maddi ve hukuki gerekçeler ışığında, ilk rücu davasına ilişkin kararın onanmasına yönelik ilamdaki uyarı doğrultusunda gerekli hesaplama yapılmaksızın yazılı gerekçelerle hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

DAVA : Taraflar arasındaki "alacak" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Kartal 1. İş Mahkemesince davanın kısmen kabulüne dair verilen 21.10.2003 gün ve 2002/593-450 sayılı kararın incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin [13.4.2004 gün ve 2004/2151-3130](#) sayılı ilamı ile;

(... İş kazası sonucu sürekli işgöremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemelerin 506 sayılı Yasa'nın 26. maddesi uyarınca tazminine yönelik ilk rücu davasının yargılması sürecinde davalının sigortalının meslekte kazanma gücü kaybı oranına itirazı üzerine Sosyal Sigortalar Yüksek Sağlık Kurulunca sigortalının sürekli işgöremezlik oranı % 16 olarak tespit edilmiş, % 15,22 sürekli işgöremezlik oranı gözetilerek

yapılan gerçek zarar tavanı hesabına dayalı kabul hükmü, Yargıtay 10. Hukuk Dairesince sürekli işgöremezlik oranındaki artışın, ileride açılacak davalarda gerçek zarar tavanına yansıtılması olanağı bulunduğu uyarısına yer verilerek onanmıştır.

Eldeki davada ise, sigortalının yükselen % 16 sürekli işgöremezlik oranı gözetilerek belirlenen peşin değerli gelirlerdeki artışın tazmini istemi, "maluliyet oranı davacı Sosyal Sigortalar Kurumu ve sigortalı yönünden % 15,20 olarak kesinleşmiştir. Bu maluliyet oranına gerek davacı gerekse sigortalı itiraz etmemiştir. Davalının itirazı üzerine maluliyet % 16 olarak saptanmıştır. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre itiraz sonucu itiraz edenin itiraz ettiğiinden daha fazla kusur ile sorumlu tutulması söz konusu değildir. Bu nedenle maluliyetin artışının talep edilmesi söz konusu değildir" gerekçesiyle kısmen kabule karar verilmiştir.

506 sayılı Yasa'nın 25 ve 109. maddelerinde sürekli işgöremezlik oranına her zaman için itiraz ve yeniden kontrol olanağı öngörülmüş olup, yapılan inceleme sonucunda ortaya çıkan değişikliklerin gelir bağlama kararlarına yansıtılması zorunluluğu öngörülmüş, bu anlamda itirazda bulunan ilgilinin sıfatı yönünden herhangi bir sınırlamaya yer verilmediği gibi, yasa kapsamında güvence altına alınan temel sigortalılık haklarının gerçeğe uygun olarak tespiti ve bununla uyumlu hak sağlanması, yasanın ve Sosyal Hukuk Devletinin gereklerindedir.

Sıralanan maddi ve hukuki gerekçeler ışığında, ilk rücu davasına ilişkin kararın onanmasına yönelik ilamdaki uyarı doğrultusunda gerekli hesaplama yapılmaksızın yazılı gerekçelerle hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır...)

Gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

KARAR : Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı H.U.M.K.nun 429. maddesi gereğince BOZULMASINA, 23.3.2005 gününde, oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 19.2.2002 E. 2001/9096 K. 2002/1318

• RÜCUAN TAZMİNAT (İş Kazasında Malül Kalan Sigortalı İşçi İçin Yapılan Harcamalar Üzerine Uğranılan Kurum Zararı)

• İŞGÖREMEZLİK ORANI (Maddi Zarar Hesabına Doğrudan Etkili Olan Oranın Kesinleşip Kesinleşmediği Araştırılarak Hasıl Olacak Sonuca Göre Karar Verilmesi)

506/m.11,26

ÖZET : Gelir bağlama kararında % 32.30 olarak belirlenen meslekte kazanma güç kaybının 1.4.2000 tarihinde kontrol kaydının öngörülmesine rağmen maddi zarar (Tavan) hesabına doğrudan etkili bulunan işgöremezlik oranının kesinleşip kesinleşmediği araştırılarak hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekir

DAVA : İş kazasında malül kalan sigortalı işçi için yapılan harcamalar üzerine uğranılan Kurum zararının rücuun tahsili davasının yapılan yargılaması sonunda; ilamda yazılı nedenlerle davanın kabulüne ilişkin hükmün süresi içinde temyizden incelenmesi taraflar Avukatınca istenilmesi ve davalı Avukatınca da duruşma talep edilmesi üzerine, dosya incelenerek, işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 19.2.2002 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma gün davalı adına Avukat Hulki Özel ile karşı taraf adına Avukat Yılcan Geylani geldiler. Duruşmaya başlanarak, hazır bulunan Avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek aynı gün Tetkik Hakimi Ercan Turan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR : Dava; 10.8.1996 tarihinde meydana gelen iş kazası sonucu sürekli işgöremez duruma giren sigortalı işçi B.Gazi Çelik'e bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemelerin rücuun ödetilmesi istemine ilişkin olup, gelir bağlama kararında % 32.30 olarak belirlenen meslekte kazanma güç kaybının 1.4.2000 tarihinde kontrol kaydının öngörülmesine rağmen maddi zarar (Tavan) hesabına doğrudan etkili bulunan işgöremezlik oranının kesinleşip kesinleşmediği araştırılarak hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme sonucu yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, Davacı Avukatı yararına takdir edilen 250.000.000 lira duruşma avukatlık parasının davalıya, Davalı Avukatı yararına takdir edilen 250.000.000 lira duruşma Avukatlık parasının davacıya yükletilmesine, 19.2.2002 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 13.6.2003 E. 2003/3032 K. 2003/4984

- RÜCUAN TAZMİNAT DAVASI (İş Kazasında Malul Kalan Sigortalı İşçi İçin Yapılan Harcamalar Üzerine Uğranılan Kurum Zararının Rücuan Ödetilmesi Talebi)
- HUSUMET (İşyeri İşverenin Davalıdan Farklı Bir Kişi Olduğunun Tespiti Halinde Davanın Husumetten Reddinin Gerekmesi)
- İŞYERİNİN DEVRİ (Yasal Şartlar Gerçekleştirilerek Devir Yapılması Halinde Kurum Alacaklarına Karşı Devralan Şirkette Müteselsilen Sorumlu Olması)
- İŞGÖREMEZLİK ORANI (Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Bakımından Gelir Bağlama Kağıdının Kontrol Kaydı Sonucu Sigortalının Kesinleşen Sürekli İş Göremezlik Oranının Belirlenmesinin Gerekmesi)
- İŞ KAZASINDAN SORUMLULUK (İşyerini Yasal Şartları Gerçekleştirerek Devreden Şirketin de İşyerinde Meydana Gelen İş Kazasından 2 Yıl Boyunca Sorumlu Tutulmasının Gerekmesi)

506/m.2,4,26 818/m.179 6762/m.451

ÖZET : İş kazasının meydana geldiği tarih itibariyle işyeri işvereni olan ve sigorta olayının vukuunda bu sıfatla %60 kusurlu bulunan N... Yürekli Gen. İnş. A. Ş'nin sonradan unvan değişikliğine uğramadığının, adı geçen şirketçe işyerinin Borçlar Kanunu madde 179'da öngörülen koşulları içerecek biçimde tüm hak ve borçları ile birlikte davalı İ... A. Ş'ne devredilmediğinin ya da davalı şirkete devri suretiyle infisah etmediğinin yapılacak araştırma sonucu anlaşılması durumunda ise; Kurumun rücu alacağından sadece davada taraf olmayan N... Yürekli Gn. İnş. A.Ş. sorumlu olacağından, davalı İ... A.Ş. hakkındaki iş bu dava husumetten reddedilmelidir.

DAVA : Davacı, iş kazasında malül kalan sigortalı işçi için yapılan harcamalar üzerine uğranılan Kurum zararının rücuan ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteği hüküm altına almıştır.

Hükmün, davalı Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Suna Memlük tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

KARAR : 1-Dava, 19.06.1994 tarihinde meydana gelen iş kazası sonucu sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya davacı Kurumca yapılan sosyal sigorta yardımlarının, 506 Sayılı Yasanın 26. maddesi kapsamında davalı İ... İnş. Tekstil San. Tic. A. Ş.'nden işveren sıfatıyla rücuan tahsili istemine ilişkindir.

Hükme dayanak kılınan kusur raporunda; zararlandırıcı sigorta olayının meydana gelmesinde, işveren sıfatıyla davalı Anonim Şirket ile davada taraf olmayan N... Yürekli Genel İnş. A.

Ş'ne %60, sigortalıya %40 oranında kusur verilmiştir. 506 Sayılı Yasanın 4.maddesi hükmüne göre işveren aynı Yasanın 2.maddesinde belirtilen sigortalıları çalıştıran gerçek ya da tüzel kişiler olup, somut olayda; iş kazasının meydana geldiği tarih itibariyle işyeri işverenin bir başka anlatımla sigortalıyı çalıştıranın dava dışı N... Yürekli Gen. İnş. A.Ş. olduğu dosya içeriğinde mevcut bilgi ve belgelerden açıkça anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca da, adı geçen; işverenliğe atfedilen %60 kusur payının tamamından su sıfatla sorumludur.

Ne ki, davada husumet işveren sıfatıyla İ... İnş. Tekstil San. Tic. A. Ş.'ne yöneltilmiş olmakla; adı geçen şirketin Kurumun rücu alacağından sorumluluğunun saptanmasında; öncelikle her iki şirket arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinin araştırılıp irdelenmesi gerekmektedir.

Bu yönde; N... Yürekli Gen. İnş. A. Ş.'nin sonradan ünvan değişikliği ile İ... İnş. Tekstil San. Tic. A.Ş. olması halinde; önceki tüzel kişilik, unvan değişikliği dışında hukuki varlığını devam ettirdiğinden, işverenliğe atfedilen %60 kusur payından davalı İ... A.Ş. şimdiki gibi sorumlu tutulmalıdır.

N... Yürekli Gen. İnş. A. Ş'ne ait işyerinin; iş kazasının vukuundan sonra, Borçlar Kanunu madde 179'da öngörülen yasal koşulları içerecek biçimde tüm hak ve borçları ile birlikte ayrı tüzel kişiliği haiz davalı şirkete devredildiğinin saptanması durumunda ise; davalı İ... A. Ş'nin devralan şirket sıfatıyla; bu devir keyfiyetini alacaklı Sosyal Sigortalar Kurumuna ihbar etmesi yada gazetelerde ilan etmiş bulunması koşuluyla, Borçlar Kanununun anılan maddesi hükmü kapsamında, Kurumun rücu alacağından sorumlu tutulması gerekecektir.

Bu bağlamda, zararlandırıcı sigorta olayının vukuunda kusuru olup da, işletmeyi sonradan Kurumun rücu alacağına ilişkin borcu da kapsayacak biçimde tüm hak ve borçları ile birlikte 3.kişiye devreden işveren N... Yürekli Gen. İnş. A. Ş.'ninde; yine aynı madde kapsamında devreden şirket olarak, muaccel Kurum alacağı için devir keyfiyetinin ihbar yada ilan tarihinden, sonradan muaccel olacak rücu alacağı içinde muacceliyet tarihinden itibaren 2 yıl müddetle devralan şirketle birlikte müteselsil nitelikteki hukuki sorumluluğu devam edecektir.

Davada taraf olmayan N... Yürekli Gen. İnş. A. Ş'nin Türk Ticaret Kanunu madde 451/2 kapsamında, davalı şirkete devri suretiyle infisah etmesi durumunda ise; katılan Anonim Şirket tüm aktif ve pasifiyle devralan şirkete geçeceğinden giderek infisah eden şirketin malları ve borçları tediye ve temin edilinceye kadar devralan şirketçe idare olunacağından; bu hukuki statüde de davacı İ... A. Ş., devralan şirket sıfatıyla Kurumun rücu alacağından sorumlu olacaktır.

İş kazasının meydana geldiği tarih itibariyle işyeri işvereni olan ve sigorta olayının vukuunda bu sıfatla %60 kusurlu bulunan N... Yürekli Gen. İnş. A. Ş'nin sonradan unvan değişikliğine uğramadığının, adı geçen şirketçe işyerinin Borçlar Kanunu madde 179'da öngörülen koşulları içerecek biçimde tüm hak ve borçları ile birlikte davalı İ... A. Ş'ne devredilmediğinin ya da davalı şirkete devri suretiyle infisah etmediğinin yapılacak araştırma sonucu anlaşılması durumunda ise; Kurumun rücu alacağından sadece davada taraf olmayan N... Yürekli Gn. İnş. A.Ş. sorumlu olacağından, davalı İ... A.Ş. hakkındaki iş bu dava husumetten reddedilmelidir.

3-Kabule göre de; iş kazası sonucu sigortalıda oluşan %38 meslekte kazanma gücü kaybı oranı bakımından gelir bağlama kağıdının bu hususun gerekmesi giderek bu hususun gerek rücu alacağı miktarına (iç tavana) gerekse dış tavana doğrudan etkili bulunması itibariyle iş bu kontrol kaydı sonucu giderek sigortalının kesinleşen sürekli iş göremezlik oranı araştırılıp saptanmalıdır.

Mahkemece, açıklanan maddi ve hukuki esaslar gözetilmeksizin eksik araştırma, inceleme ve yanılığı değerlendirme sonucu yazılı biçimde hüküm kurulması usule ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davalı şirketin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 13.06.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

www.TazminatHukuku.com

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

T. 13.4.2004 E. 2004/2151 K. 2004/3130

- RÜCUAN TAZMİNAT DAVASI (İş Kazası Sonucu Sürekli İş Göremezlik Durumuna Giren Sigortalıya Bağlanan Peşin Değerli Gelirlerle Yapılan Harcama ve Ödemeler Nedeniyle Uğranılan Zarar İstemi)
- SÜREKLİ İŞGÖREMEZLİK ORANI (506 Sayılı Yasada Sürekli İşgöremezlik Oranına Her Zaman için İtiraz ve Yeniden Kontrol Olanığı Öngörülmesi)
- SOSYAL HUKUK DEVLETİ (Yasa Kapsamında Güvence Altına Alınan Temel Sigortalılık Haklarının Gerçeğe Uygun Olarak Tespiti ve Bununla Uyumlu Hak Sağlanmasının Bu İlkenin Gerekerinden Olması)
- İŞGÖREMEZLİK ORANINDA DEĞİŞİKLİK OLMASI (Bu Oran Her Zaman için İtiraz ve Yeniden Kontrol Olanığı Öngörüldüğünden Ortaya Çıkan Değişikliklerin Gelir Bağlama Kararlarına Yansıtılması)

506/m.[25](#),[26](#),[109](#)

ÖZET : 506 sayılı Yasa'nın 25. ve 109. maddelerinde sürekli işgöremezlik oranına her zaman için itiraz ve yeniden kontrol olanağı öngörülmüş olup, yapılan inceleme sonucunda ortaya çıkan değişikliklerin gelir bağlama kararlarına yansıtılması zorunluluğu öngörülmüş, bu anlamda itirazda bulunan ilgilinin sıfatı yönünden herhangi bir sınırlamaya yer verilmediği gibi, yasa kapsamında güvence altına alınan temel sigortalılık haklarının gerçeğe uygun olarak tespiti ve bununla uyumlu hak sağlanması, yasanın ve Sosyal Hukuk Devletinin gereklerindedir.

DAVA : Davacı, iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücu ödemesini istemiştir.

Mahkeme, ilamında belirtildiği şekilde isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hükmün, davacı Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Ercan Turan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi:

KARAR : İş kazası sonucu sürekli işgöremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemelerin 506 sayılı Yasa'nın 26. maddesi uyarınca tazminine yönelik ilk rücu davasının yargılaması sürecinde davalının sigortalının meslekte kazanma güç kaybı oranına itirazı üzerine Sosyal Sigortalar Yüksek Sağlık Kurulunca sigortalının sürekli işgöremezlik oranı %16 olarak tespit edilmiş, %15,22 sürekli işgöremezlik oranı gözetilerek yapılan gerçek zarar tavanı hesabına dayalı kabul hükmü, Yargıtay 10.

Hukuk Dairesince sürekli işgöremezlik oranındaki artışın, ileride açılacak davalarda gerçek zarar tavanına yansıtılması olanağı bulunduğu uyarısına yer verilerek onanmıştır.

Eldeki davada ise, sigortalının yükselen %16 sürekli işgöremezlik oranı gözetilerek belirlenen peşin değerli gelirlerdeki artışın tazmini istemi, "malûliyet oranı davacı Sosyal Sigortalar Kurumu ve sigortalı yönünden %15,20 olarak kesinleşmiştir. Bu malûliyet oranına gerek davacı gerekse sigortalı itiraz etmemiştir. Davalının itirazı üzerine malûliyet %16 olarak saptanmıştır. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre itiraz sonucu itiraz edenin itiraz ettiğiinden daha fazla kusur ile sorumlu tutulması söz konusu değildir. Bu nedenle malûliyetin artışının talep edilmesi söz konusu değildir" gerekçesiyle kısmen kabule karar verilmiştir.

506 sayılı Yasa'nın 25. ve 109. maddelerinde sürekli işgöremezlik oranına her zaman için itiraz ve yeniden kontrol olanağı öngörülmüş olup, yapılan inceleme sonucunda ortaya çıkan değişikliklerin gelir bağlama kararlarına yansıtılması zorunluluğu öngörülmüş, bu anlamda itirazda bulunan ilgilinin sıfatı yönünden herhangi bir sınırlamaya yer verilmediği gibi, yasa kapsamında güvence altına alınan temel sigortalılık haklarının gerçeğe uygun olarak tespiti ve bununla uyumlu hak sağlanması, yasanın ve Sosyal Hukuk Devletinin gereklerindedir.

Sıralanan maddi ve hukuki gerekçeler ışığında, ilk rücu davasına ilişkin kararın onanmasına yönelik ilamdaki uyarı doğrultusunda gerekli hesaplama yapılmaksızın yazılı gerekçelerle hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 13.04.2004 gününde oybirliğiyle karar verildi.